

Debat Nederlandse inzet klimaatconferentie Kopenhagen.

Bijdrage SP in eerste termijn

De Nederlandse inzet bij de inleidende schermutselingen voor de klimaattop in Kopenhagen is groot. De ambtelijke kwartiermakers voor een schone wereld hebben zo'n intensief reisschema dat ze nog met moeite een schone broek in hun koffer kunnen vinden. Al die inzet is lovenswaardig, maar toch bekruipt me een ongemakkelijk gevoel.

Dat heeft te maken met het gapende gat tussen de ambities voor Kopenhagen en de harde werkelijkheid in eigen huis. De kabinetsdoelstellingen voor 2020 worden volgens het Planbureau voor de leefomgeving zonder aanvullend beleid niet gehaald. In de milieumonitor staan de meeste klimaatstoplichten op oranje of rood. Desondanks wil het kabinet nog weer een jaar wachten met extra maatregelen. Daar wringt iets.

Wat gebeuren moet gebeurt niet.

Ik geef drie voorbeelden op het raakvlak van wonen en energie:

Bij de komende herziening van het Bouwbesluit wordt ons voorstel om nieuwe gebouwen geschikt te maken voor de toekomstige benutting van zonne-energie niet overgenomen. Dat betekent dat over tien jaar voor 700.000 woningen en vele miljoenen m2 kantoren en bedrijfsruimten hoge meerkosten gemaakt moeten worden om te profiteren van deze nieuwe duurzame techniek.

Voorbeeld 2. De Rijksgebouwdienst, die het voorbeeld zou geven op het gebied van energie- en klimaatbeleid, vertaalt een energiebesparing van 2% per jaar naar 25% besparing over de periode 2006-2020, in plaats van de 32% die volgt uit de doelstelling van het regeerakkoord. [bron: Jaarverslag 2008, RGD]

Voorbeeld 3. We wachten nu drie jaar op een voorstel voor de aanscherping van de energie-eisen voor bestaande gebouwen. Het laatste nieuws: "we studeren op de juridische consequenties."

Voorzitter, en dit is alleen nog maar de gebouwde omgeving. Bij duurzame energie staat Nederland met een aandeel van 3,5% in de degradatiezone van de Europese competitie.

Vraag aan de minister-president: vindt u net als de SP dat onze mondiale geloofwaardigheid ermee gediend zou zijn als we in Nederland stoppen met filosoferen en ons gaan bezig houden met concrete stappen?

Tot voor kort werden de Chinezen weggezet als de smeerkezen van de wereld, omdat ze iedere week een kolencentrale bouwen. Naar rato is dat overigens precies evenveel als Nederland. Ondertussen bouwen ze dit jaar in hun eentje net zoveel windcapaciteit erbij als de rest van de wereld. Minister Eurlings gaat elektrisch rijden promoten, maar bij het Chinese bedrijf Build Your Dreams, dat in 2004 startte met de productie van elektrische auto's, rollen er dit jaar al 400.000 van de band. Geen woorden, maar daden, dat zou de minister van Financiën moeten aanspreken.

De SP-fractie denkt dat Nederland enige bescheidenheid past bij de Kopenhagen-top. En als we dan toch een groot gebaar willen maken, dan zou de regering voor de top een aanvullende uitvoeringsprogramma voor Schoon en Zuinig moeten voorleggen aan de Kamer. Is de MP dat met mij eens?

De Verenigde Staten zullen naar verwachting binnenkort een klimaatwet vaststellen, waarin een geleidelijke emissiereductie van ruim 80% tot 2050 wettelijk verankerd wordt. Dit kabinet komt wel met een Deltawet, maar zag niets in een Klimaatwet. Heeft de MP daar spijt van? Ook dat zou een concreet gebaar kunnen zijn in de aanloop naar de klimaattop.

De SP-fractie is ervan overtuigd dat er onder de Nederlandse bevolking een groot draagvlak kan ontstaan voor een klimaatbeleid dat hand in hand gaat met energiebeleid. Een duurzame energievoorziening is cruciaal voor het veiligstellen onze welvaart op de lange, maar ik vrees ook al op de betrekkelijk korte termijn. Voor dat draagvlak is wel leiderschap nodig.

Voorzitter, dan kom ik op enkele concrete vragen en opmerkingen over de inhoud van het klimaatakkoord.

Is de regering met ons van mening dat een gelijke ecologische voetafdruk voor alle bewoners van deze planeet het uitgangspunt moet zijn voor de bepaling van de reductiedoelstellingen van de landen in het Klimaat-akkoord?

Gaat Nederland zich inzetten om de passages over de bescherming van natuurlijke ecosystemen, die in Bangkok uit de ontwerptekst van het verdrag verdwenen zijn, weer terug in de tekst te krijgen?

Gaat Nederland zich verzetten tegen de lobby van bedrijven als Monsanto om de teelt van roundupready soya als no-till of conservation agriculture te bestempelen, waardoor deze teelt beloond zou kunnen worden met CO2 kredieten of CDM-rechten?

Wat ziet de regering nog aan mogelijkheden om in het verdrag betere afspraken te maken over doelstellingen die meetbaar, rapporteerbaar en verifieerbaar zijn?

Wat is de inzet van de regering voor de Europese bijdrage aan de 100 miljard jaarlijkse kosten voor klimaatbeleid in de ontwikkelingslanden? Moet er niet een concreet bedrag genoemd worden in plaats van een vaag percentage? En zou de bijdrage niet vooral -of zelfs volledig- gebaseerd moeten zijn op BBP per hoofd van de bevolking, in plaats van emissies?

Wat betekent de stelling van de regering dat "... de internationale publieke middelen voor klimaatacties in de armste landen zoveel mogelijk nieuw en additioneel dienen te zijn ..." voor de begroting van ontwikkelingssamenwerking?

De SP-fractie hoopt dat de klimaattop in Kopenhagen een succes wordt, mede dankzij een Nederlandse inzet die niet alleen bestaat uit onderhandelkracht, maar vooral ook uit daadkracht in eigen huis.